

С.С. Тулешова* , А. Әбиденқызы

Р.Б. Сүлейменов атындағы Шығыстану институты, Қазақстан, Алматы қ.

*e-mail: saule_tuleshova@mail.ru

ҚАЗАҚ ЖӘНЕ ҚЫТАЙ ХАЛЫҚТАРЫНЫҢ ДӘСТҮРЛІ МӘДЕНИЕТІНЕ САЛҒАСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУ: ҰЛТТЫҚ САЛТ-ДӘСТҮР, ҚҰНДЫЛЫҚТАР МЕН МӘДЕНИ ЕРЕКШЕЛІКТЕР НЕГІЗІНДЕ

Бұл мақалада қазақ және қытай халықтарының дәстүрлері, құндылықтары мен мәдени ерекшеліктерін салыстыруға бағытталған өзара әрекеттестікке мәдени талдау жасалған. Тақырыптың өзектілігі Қазақстан мен Қытайдың қазіргі заманғы саяси, экономикалық және әлеуметтік-мәдени өзара әрекеттесуімен, сондай-ақ тиімді халықаралық өзара әрекеттесу үшін мәдени контексттің сипаттамаларын түсіну қажеттілігімен түсіндіріледі.

Зерттеу екі қоғамның мәдени аспектілерінің, соның ішінде тарихы, діні, әдет-ғұрпы, тілдік ерекшеліктері мен көркемдік өрнектерінің ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау және талдауды мақсат етеді. Нәтижелер халықаралық ынтымақтастық пен түсіністікті нығайтуға ықпал ете отырып, Қазақстан мен Қытайдың мәдени ерекшеліктерін жан-жақты түсінуге мүмкіндік береді.

Жұмыстың практикалық маңыздылығы осы халықтар арасындағы тереңірек өзара түсіністікке ықпал ететін мәдени бағдарламалардың негізін жасауда жатыр.

Әдістеме тарихи дереккөздерді талдауды, социологиялық зерттеулерді, антропологиялық талдауды және тілдер мен көркем мәдениетті кешенді зерттеуді қамтиды. Маңызды әдіс – салыстырмалы талдау, әрбір мәдениеттің ортақ белгілері мен ерекшеліктерін көрсету.

Зерттеу нәтижелері қазақ және қытай халықтарының мәдени өзара әрекеттесуінің негізгі аспектілерін ашады, сонымен қатар мәдени айырмашылықтарды құрметтеудің маңыздылығын көрсетеді. Деректерді талдау мәдени факторлардың әртүрлі салалардағы, соның ішінде экономика, саясат және әлеуметтік қатынастардағы өзара әрекеттесуіне әсері туралы қорытынды жасауға мүмкіндік береді.

Зерттеу қазақ және қытай халықтарының өзара қарым-қатынасына терең талдау жасай отырып, мәдениеттану саласына елеулі үлес қосады.

Алынған нәтижелер дипломатиялық қатынастар мен халықаралық ынтымақтастықты нығайтуға көмектесетін мәдени бағдарламаларды әзірлеу үшін пайдаланылуы мүмкін. Оның мәдени түсіністік басты рөл атқаратын іскерлік әлем үшін де практикалық салдары бар.

Түйін сөздер: мәдениеттану, Қазақстан, Қытай, дәстүрлер, құндылықтар.

S.S. Tuleshova*, A. Abidenkyzy

R.B. Suleimenov Institute of Oriental Studies, Kazakhstan, Almaty

*e-mail: saule_tuleshova@mail.ru

Comparative analysis of the traditional culture of the kazakh and chinese peoples: based on national traditions, values and cultural characteristics

This article presents a cultural analysis of interaction aimed at comparing the traditions, values and cultural characteristics of the Kazakh and Chinese peoples. The relevance of the topic is explained by the modern political, economic and socio-cultural interaction between Kazakhstan and China, as well as the need to understand the peculiarities of the cultural context for effective international cooperation.

The research aims to identify and analyze similarities and differences in the cultural aspects of the two societies, including history, religion, customs, linguistic features and artistic expressions. The results allow a comprehensive understanding of the cultural characteristics of Kazakhstan and China, contributing to strengthening international cooperation and mutual understanding.

The practical significance of the work lies in creating the basis for cultural programs that promote deeper understanding between these peoples.

The methodology includes analysis of historical sources, sociological research, anthropological analysis and comprehensive study of languages and artistic culture. An important method is comparative analysis, demonstration of common features and peculiarities of each culture.

The results of the study reveal the main aspects of cultural interaction between the Kazakh and Chinese peoples, and also emphasize the importance of respect for cultural differences. The analysis of the data allows us to conclude about the influence of cultural factors on interaction in various fields, including economics, politics and social relations.

The research makes a significant contribution to the field of cultural studies, conducting an in-depth analysis of the relationship between the Kazakh and Chinese peoples.

The results obtained can be used to develop cultural programs that contribute to strengthening diplomatic relations and international cooperation. It also has practical implications for the business world, where cultural understanding plays a key role.

Key words: cultural studies, Kazakhstan, China, traditions, values.

С.С. Тулешова*, А. Абиденқызы

Институт востоковедения им. Р.Б. Сулейменова, Казахстан, г. Алматы

*e-mail: saule_tuleshova@mail.ru

Сравнительный анализ традиционной культуры казахского и китайского народов: на основе национальных традиций, ценностей и культурных особенностей

В данной статье представлен культурный анализ взаимодействия, направленный на сравнение традиций, ценностей и культурных особенностей казахского и китайского народов. Актуальность темы объясняется современным политическим, экономическим и социально-культурным взаимодействием Казахстана и Китая, а также необходимостью понимания особенностей культурного контекста для эффективного международного взаимодействия.

Исследование направлено на выявление и анализ сходства и различий в культурных аспектах двух обществ, включая историю, религию, обычаи, языковые особенности и художественные выражения. Результаты позволяют всесторонне понять культурные особенности Казахстана и Китая, способствуя укреплению международного сотрудничества и взаимопонимания.

Практическая значимость работы заключается в создании основы культурных программ, способствующих более глубокому взаимопониманию между этими народами.

Методология включает анализ исторических источников, социологические исследования, антропологический анализ и комплексное изучение языков и художественной культуры. Важным методом является сравнительный анализ, демонстрация общих черт и особенностей каждой культуры.

Результаты исследования раскрывают основные аспекты культурного взаимодействия казахского и китайского народов, а также подчеркивают важность уважения культурных различий. Анализ данных позволяет сделать вывод о влиянии культурных факторов на взаимодействие в различных областях, включая экономику, политику и социальные отношения.

Исследование вносит значительный вклад в область культурологии, проводя углубленный анализ взаимоотношений казахского и китайского народов.

Полученные результаты могут быть использованы для разработки культурных программ, способствующих укреплению дипломатических отношений и международного сотрудничества. Он также имеет практические последствия для делового мира, где культурное понимание играет ключевую роль.

Ключевые слова: культурология, Казахстан, Китай, традиции, ценности.

Кіріспе

Зерттеудің өзектілігі Қазақстан мен Қытайдың әлемдік аренадағы ықпалының күшеюімен байланысты, бұл екі ел арасындағы қарым-қатынастарды тиімді дамыту үшін мәдени аспектілерді терең түсіну қажеттілігін атап көрсетеді. Жаһандану және халықаралық өзара әрекеттестік негізгі факторларға айналып отырған қазіргі әлемде мәдени талдау ынтымақтастық

пен дипломатиялық қарым-қатынастар стратегиясының құрамдас бөлігіне айналуға. Зерттеу объектісі – қазақ және қытай халықтарының мәдени қарым-қатынасы. Бұл зерттеу екі мәдениеттің дәстүрлерін, құндылықтарын, тілдік ерекшеліктерін және тарихи тамырын зерттейді. Бұл аспектілерді талдау өзара әрекеттестікке әсер ететін негізгі факторларды анықтауға және халықтар арасындағы өзара түсіністікті нығайтуға бағытталған.

Бұл зерттеудің негізгі мақсаты – Қазақстан мен Қытай арасындағы өзара әрекеттестікке мәдени факторлардың әсерін анықтау. Мәдени аспектілерді егжей-тегжейлі талдау қарым-қатынастардың сипаттамаларын түсінуге және табысты ынтымақтастық үшін ұсыныстарды тұжырымдауға көмектеседі. Осы мақсатқа жету үшін міндеттерге Қазақстан мен Қытай арасындағы өзара іс-қимылдың тарихи аспектілерін, оның ішінде мәдени сипаттамалардың қалыптасуына әсер еткен негізгі кезеңдерді зерттеу; екі елдің мәдени ландшафтын қалыптастыруда маңызды рөл атқаратын діни нанымдар мен тәжірибелерді зерттеу; дәстүрлерді, әдет-ғұрыптарды және әдет-ғұрыптарды егжей-тегжейлі талдау, халықтардың мәдени ерекшелігін құрайтын ортақ және әртүрлі элементтерді анықтау; қазақ және қытай тілдерінің тілдік ерекшеліктерін, сондай-ақ мәдени құндылықтарды жеткізу мен сақтаудағы рөлін зерттеу.

Осы мақсаттарға қол жеткізу үшін әртүрлі зерттеу әдістерін қолдану, соның ішінде өзара әрекеттесу тарихына кең контекст құру үшін әдеби және тарихи дереккөздерді пайдалану күтілуде; мәдени өзара іс-қимыл мәселелері бойынша қоғамдық пікірлер мен түсініктерді анықтау үшін сауалнамалар мен сұхбаттар жүргізу; дәстүрлер мен әдет-ғұрыптарды қоса алғанда, мәдениеттердің антропологиялық аспектілерін бақылау және қоғамдық іс-шараларға қатысу арқылы зерттеу; ортақ және ерекше белгілерін анықтау үшін Қазақстан мен Қытай мәдениетінің әртүрлі аспектілерін салыстыру. Осы әдістердің нәтижелерін қорытындылау Қазақстан мен Қытай арасындағы мәдени өзара әрекеттестік туралы жан-жақты түсінік алуға және олардың қарым-қатынасына әсер ететін негізгі факторларды бөліп көрсетуге мүмкіндік береді.

Зерттеу материалдары мен әдістері

Зерттеу тарихи құжаттарды зерттеу, социологиялық сауалнамалар, антропологиялық бақылаулар және тілдік ерекшеліктерді салыстырмалы талдауды қамтитын көп деңгейлі талдауға негізделген. Бұл тәсіл өткеннен қазіргі уақытқа дейінгі мәдени өзара әрекеттестіктің әртүрлі аспектілерін қамтуға мүмкіндік береді.

Тарихи құжаттарды талдау Қазақстан мен Қытай арасындағы мәдени байланыстардың эволюциясын түсінуге негіз болады. Негізгі оқиғалар мен кезеңдерге ретроспективті көзқарас екі халықтың мәдени болмысының қалыптасуында маңызды рөл атқарған тарихи тамырлар мен сол факторларды анықтауға мүмкіндік береді.

Тарихи құжаттар қазақ және қытай халықтарының өзара қарым-қатынасының сан алуан кезеңдерін байқауға бірегей мүмкіндік береді. Олар ежелгі дәстүрлерді, әдет-ғұрыптарды және әдет-ғұрыптарды ашады, сонымен қатар уақыт өте келе мәдени құндылықтардың алмасу ерекшеліктерін көрсетеді. Талдаудың бұл әдісі жалпы негіздерді ғана емес, сонымен қатар мәдени көзқарастардың әртүрлілігін тудырған факторларды анықтауға мүмкіндік береді (Айдарбеков Е., Тоқтабаева Д., 2019).

Зерттеудің тарихи аспектісі қарқынды мәдени алмасу және өзара әсер ету кезеңдерін қоса алғанда, қарым-қатынастар дамуының негізгі сәттерін ашады. Ол сондай-ақ өткен оқиғалардың қазіргі мәдени динамикаға және өзара әрекеттесуге қалай әсер еткенін түсінуге көмектеседі. Осылайша, тарихи құжаттарды талдау мәдени қарым-қатынастарды толық түсінуді қалыптастырудың ажырамас элементіне айналады және олардың эволюциясын терең түсінудің қалыптасуына ықпал етеді.

Сауалнама екі мәдениет өкілдерінен тікелей кері байланыс алуға бағытталған. Бұл әдіс мәдени факторлардың өзара әрекеттестіктің әртүрлі салаларына әсер ету деңгейін анықтаудың негізгі факторы болып табылатын халықтардың пікірлерін, сенімдері мен қалауларын анықтауға мүмкіндік береді.

Антропологиялық бақылаулар күнделікті өмір мен мәдени тәжірибелер туралы бірегей түсінік береді. Дәстүрлерді, әдет-ғұрыптарды және әдет-ғұрыптарды нақты контексте бақылау тарихи деректер мен сауалнамаларды талдауды толықтырады, мәдени өзара әрекеттесу бейнесін байытады.

Антропологиялық көзқарас зерттеушілерге табиғи ортада қоғам мүшелерімен қарым-қатынас жасай отырып, бақылаушы позициясын алуға мүмкіндік береді. Бұл мәдениеттің формальды аспектілерін зерттеп қана қоймай, оны күнделікті өмір жағдайында қабылдауға мүмкіндік береді. Мәдени әдет-ғұрыптарды, ғұрыптар мен әдет-ғұрыптарды нақты уақыт режимінде бақылау қазақ және қытай халықтарының өзара әрекеттесуінің сипаты мен динамикасын тереңірек түсінуге мүмкіндік береді (Айтбаев Т., Мұхамеджанова Д., 2019).

Бұл әдіс мәдениеттің басқа зерттеу әдістерін қолдану кезінде жіберіп алуы мүмкін жасырын аспектілерін анықтауға мүмкіндік береді. Антропологиялық бақылаулар мәдени тәжірибелердің өзгермелілігін және олардың заманауи жағдайларға бейімделуін көрсетеді. Қоғамдастық

өміріне деген терең түсінік халықаралық ынтымақтастықтың ұзақ мерзімді стратегияларын қалыптастыруға негіз бола отырып, мәдени өзара әрекеттесуді толық түсінудің ажырамас бөлігі болады.

Тілдік ерекшеліктерді салыстырмалы талдау тілдік аспектілерді ашып қана қоймайды, сонымен қатар тілдердегі айырмашылықтардың бірегей мәдени ландшафттарды қалай қалыптастыратынын түсінуге мүмкіндік береді. Зерттеудің бұл аспектісі тілдің қарым-қатынас құралы ретінде ғана емес, сонымен қатар мәдени құндылықтардың көрінісі ретінде қалай қызмет ететінін түсінудің кілті болып табылады.

Тілдердің құрылымындағы айырмашылықтарды, фразеологизмдердің ерекшеліктерін және айтылудағы реңктерді талдау тілдік элементтердің мәдени ойлау ерекшеліктерін қалай бейнелейтінін және қалыптастыратынын анықтауға мүмкіндік береді. Тіл қоғамның өзіндік ерекшеліктерін, оның құндылықтары мен дүниені қабылдауын білдіретін мәдени кодтың құрамдас бөлігіне айналады.

Тілдік белгілерді салыстыру үрдісіне бірегей фразеологиялық бірліктерді, синтаксистік құрылымдарды, тіпті екпіндерді талдау да кіреді. Бұл элементтер ақпарат беру құралы қызметін атқарып қана қоймайды, сонымен қатар әрбір мәдениетті басқалардан ерекшелендіретін сәйкестік тасымалдаушыларына айналады (Алтынбекова С., Ермекбаева М., 2019).

Тілдік ерекшеліктерді салыстырмалы талдау нәтижесінде зерттеушілер әрбір қоғамның мәдени өлшеміне терең бойлау мүмкіндігіне ие болады. Зерттеудің бұл аспектісі тілдің әрбір мәдениеттің өзіндік ерекшеліктерін бейнелеп, ұжымдық бірегейліктің қалыптасуына қалай әсер ететінін ашады. Осылайша, тілдік ерекшеліктерді талдау мәдени ерекшеліктердің әр халықтың ішіндегі қарым-қатынас пен өзара әрекеттестіктің барлық аспектілеріне қалай енетінін түсінудің негізгі құралына айналады.

Жұмыстың барысы деректерді жүйелеуді қамтиды, ол алынған ақпаратты құрылымдық формада ұйымдастыруды көздейтін негізгі кезең болып табылады. Бұл деректерді жүйелеу ғылыми зерттеулердің құрамдас бөлігі болып табылатын кейінгі ыңғайлы талдауды қамтамасыз ету мақсатында жүзеге асырылады.

Бұл кезеңде белгілі бір параметрлер мен критерийлерге сәйкес деректерді жіктеу, топтау және ретке келтіру жүреді. Бұл ақпараттың әрбір элементі өз орны болатын жүйені құруға мүмкіндік береді, бұл алынған нәтижелерді ви-

зуализациялауды ғана емес, сонымен қатар зерттеудің әрбір аспектісін дәл талдау мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

Мәліметтерді жүйелеу ақпарат көлемін басқаруға да көмектеседі, бұл деректердің үлкен көлемімен жұмыс істегенде өте маңызды. Бұл процесс негізгі тақырыптарды бөліп көрсетуге, үлгілер мен тенденцияларды анықтауға мүмкіндік береді, бұл өз кезегінде маңызды қорытындыларды бөліп көрсету және жалпыланған нәтижелерді тұжырымдау процесін жеңілдетеді.

Осылайша, зерттеу барысында деректерді жүйелеу маңызды рөл атқарады, алынған нәтижелерді кейінгі талдау және түсіндіру үшін ыңғайлы және құрылымдық материалды қамтамасыз етеді.

Негізгі аспектілерді анықтау стратегиялық маңызды кезең болып табылады, ол қазақ және қытай халықтарының өзара қарым-қатынасына барынша әсер ететін маңызды элементтерге назар аударуға бағытталған (Сапарова З., Құрманбаев С., 2022). Бұл процесс басымдықтарды белгілеуге және мәдени қатынастардың күрделі динамикасын түсіну үшін шешуші болатын негізгі тақырыптар мен тенденцияларды бөліп көрсетуге көмектеседі.

Зерттеудің негізгі аспектілерін бөліп көрсету арқылы мәдениеттер арасындағы өзара әрекеттестікке әсер ететін ең маңызды факторларды анықтауға болады. Бұл тарихи сәттерді, тілдік ерекшеліктерді, әлеуметтік-мәдени динамиканы, дәстүрлерді, әдет-ғұрыптарды, антропологиялық ерекшеліктерді және мәдени алмасудың бірегей контекстін құрайтын басқа элементтерді зерттеуді қамтиды.

Негізгі аспектілерге назар аудару зерттеушілерге көбірек түсінік алуға, себеп-салдар байланыстарын анықтауға және қарастырылып отырған мәдениеттер арасындағы өзара әрекеттесуді түсіну үшін шынымен маңызды нәрсеге назар аударуға мүмкіндік береді. Бұл тәсіл зерттеуді мақсатты етіп қана қоймай, әрі қарай талқылау және ұсыныстар әзірлеу үшін маңызды аспектілерді бөліп көрсетуге мүмкіндік береді.

Жалпыланған тұжырымдарды тұжырымдау зерттеудің соңғы кезеңін білдіреді, онда жинақталған деректер негізгі заңдылықтарды анықтау және қазақ және қытай халықтарының өзара әрекеттестігіне мәдени факторлардың әсерін анықтау үшін синтезделеді.

Қорытындылар қарастырылып отырған мәдениеттер арасындағы қарым-қатынастардың қалыптасуы мен дамуындағы мәдени сипатта-

малардың маңыздылығын көрсетеді. Зерттеу табысты өзара әрекеттесуге ықпал ететін мәдениет аспектілерін анықтайды және мәдени көзқарастардағы айырмашылықтармен байланысты ықтимал қиындықтарды көрсетеді.

Әдебиеттерге шолу

Кең көлемді әдебиеттерге шолу – қазақ және қытай мәдени контексттерінің өзара әрекеттесу мәселелеріне арналған ағылшын тіліндегі шетелдік авторлардың сегізден астам жұмыстарына жан-жақты талдау жасау. Бұл зерттеулер мәдени қарым-қатынастардың күрделі динамикасын жан-жақты түсінуді құра отырып, тарихи көзқарастардан әлеуметтік және антропологиялық талдауларға дейінгі алуан түрлі көзқарастарды қамтиды.

Алдыңғы зерттеулерде қарастырылған тарихи аспектілер Қазақстан мен Қытай арасындағы қарым-қатынастардың дамуын хронологиялық контексте қарауға мүмкіндік береді. Қазіргі заманғы мәдени өзара әрекеттесуді түсіну үшін іргелі болып табылатын Ұлы Жібек жолы кезеңдері сияқты осы дамудың негізгі кезеңдерін бөліп көрсету маңызды.

Ұлы Жібек жолы кезеңдері Қазақстан мен Қытай арасындағы сауда, мәдени алмасу және дипломатиялық байланыстар жаңа формалар мен бағыттарға ие болған маңызды тарихи шеңбер болып табылады (Сәрсенбаев Б., Құрманбаева С., 2016). Бұл тарихи контекст екі елдің қарым-қатынасына әлі де ықпал ететін ортақ құндылықтардың, дәстүрлер мен әдет-ғұрыптардың қалыптасуына негіз болды.

Бұл кезеңді талдау мәдени байланыстардың тарихи тамырларын түсінуге көмектесіп қана қоймайды, сонымен бірге бұл байланыстардың қазіргі өзара әрекеттесуіне қалай әсер ететінін де ашады. Ұлы Жібек жолының дамуы мәдени қауымдастықтар қалыптасуының негізгі элементі ретінде қызмет етеді және заманауи жағдайда өзара түсіністік пен ынтымақтастық үшін мүмкіндіктер ашады. Бұл тарихи талдау өткенге түсінік беріп қана қоймайды, сонымен қатар Қазақстан мен Қытай арасындағы болашақ мәдени ынтымақтастықтың стратегияларын қалыптастыру үшін құнды ресурс болып табылады.

Әлеуметтік зерттеулер жаһандану, көші-қон процестері және технологиялық өзгерістер арқылы қалыптасқан қазіргі заманғы әлеуметтік-мәдени динамикасын талдауды қамтиды. Бұл аспектілер мәдени сипаттамаларға және әлеу-

меттік топтардың өзара әрекетіне айтарлықтай әсер етеді.

Жаһандану маңызды фактор ретінде қоғам құрылымына өзгерістер енгізіп, мәдени көкжиектерді кеңейтіп, жаңа мәдени қозғалыстарды тудырады. Көші-қон процестері өз кезегінде мәдениеттердің тоғысуына және көпұлтты қоғамдардың қалыптасуына ықпал етеді. Интернет пен әлеуметтік желілердің дамуы сияқты технологиялық өзгерістер қарым-қатынас және мәдени ақпарат алмасу жолдарына белсенді әсер етіп, мәдени бейімделу процестерін жеделдетеді.

Осы әлеуметтік-мәдени динамикаларды талдау қоғамдардың мәдени ерекшеліктерінің қалыптасуы мен өзгеруіне сыртқы факторлардың әсері туралы түсініктерді байытады. Мәдени контексттер мен әлеуметтік құрылымдардың тұрақты өзгеруін ескере отырып, халықаралық қатысу стратегияларын әзірлеу кезінде осы динамикаларды түсіну маңызды болады. Мұндай талдау ағымдағы тенденцияларды ашып қана қоймайды, сонымен қатар тез өзгертін әлемде мәдениеттер арасындағы табысты өзара әрекеттесу мен түсіністікті қамтамасыз ететін болашақта стратегияларды бейімдеуге негіз болады.

Антропологиялық талдаулар салт-дәстүрлерді, әдет-ғұрыптарды, әдет-ғұрыптарды анықтай отырып, мәдени бірлестіктердің бірегей ерекшеліктерін ашады (Мұқанова К., Жолдасбекова Р., 2015). Бұл аспект мәдени элементтердің күнделікті өмірге қалай еніп, ұжымдық бірегейліктің ажырамас бөлігіне айналғанын жақсырақ түсінуге мүмкіндік береді. Әдебиеттерді шолу кезінде жүргізілген бұл жұмыстарды талдау бар білімді ғана емес, сонымен бірге зерттеудегі олқылықтарды да анықтауға көмектесті. Бұл жұмыс Қазақстан мен Қытай арасындағы мәдени өзара іс-қимылды зерттеуге жаңа өлшемдер қосып, осы олқылықтардың біразын толтыратын құнды үлес болып табылады. Бұл тәсіл екі елдің қайталанбас мәдени қасиеттерін түсінуді тереңдетіп қана қоймайды, сонымен қатар мәдениеттану және халықаралық қатынастар салаларындағы жаңа және перспективалы аналитикалық тәсілдерге негіз бола отырып, бұрынғы зерттеулер арасында көпір жасайды. Әрі қарайғы зерттеулерді ынталандыра отырып, бұл жұмыс екі ұлттың мәдени өзара әрекеттесуін терең және жан-жақты түсінуді дамытуға ынталандырады, ынтымақтастық пен өзара түсіністіктің неғұрлым тиімді стратегияларын әзірлеуге ықпал етеді.

Зерттеу нәтижелері мен талқылау

Мәдени өзара әрекеттесуді талдау нәтижелері қазақ және қытай мәдениеттерінің мәні мен әсерін түсіну үшін бай материал береді. Нәтижелердің шолу бөлімінде екі халықтың дәстүрлері, құндылықтары мен әдет-ғұрыптарындағы ұқсастықтар мен айырмашылықтардың негізгі аспектілері көрсетілген. Салт-дәстүрлерді талдау нәтижелері жан-жақты қарастырылып, осы мәдениеттерді біріктіретін негізгі белгілер айқындалып, әрқайсысының өзіндік ерекшеліктері ашылады (Нұрғалиева Г., Әбдірашева А., 2018).

Тілдік ерекшеліктер олардың менталитеттің қалыптасуына және қоршаған дүниені қабылдауына ықпалы аясында қарастырылады. Тілдік аспектілерді талдау тіл құрылымының, фразеологияның және айтылымның осы мәдениеттердің әрқайсысында ұжымдық ойлау мен шындықты қабылдауға қалай әсер ететінін анықтауға көмектеседі. Бұл тілдің қарым-қатынас құралы ретінде ғана емес, бірегей мәдени архетиптердің көрінісі ретіндегі маңыздылығын көрсетеді.

Тарихи тамырлардың мәдени ерекшеліктерге ықпалына ерекше назар аударылады. Талдау нәтижесінде екі мәдениеттің дәстүрлері, құндылықтары мен менталитетінің қалыптасуына ең көп әсер еткен кезеңдер мен оқиғалар анықталды. Тарихи тамырларды түсіну қазіргі мәдени сипаттарды түсіндірудің және Қазақстан мен Қытайдың өзара іс-қимылының стратегияларын қалыптастырудың негізгі элементіне айналады.

Зерттеуден туындайтын түйінді тұжырымдардың бірі – қазақ және қытай халықтарына тән салт-дәстүрлерді, құндылықтарды, әдет-ғұрыптарды терең және кең көлемде талдау. Әрбір мәдениеттің өзіндік ерекшеліктерінің алуан түрлілігіне қарамастан, отбасылық құндылықтарға, қонақжайлылық дәстүрлеріне және мерекелік рәсімдерге жоғары басымдық беруде айтарлықтай сәйкестік бар екендігі атап өтіледі.

Бұл талдау мәдени өзара әрекеттесудің қызықты динамикасын ашады, оның ішінде отбасылық құндылықтардағы байқалатын ұқсас заңдылықтарды анықтау, бұл әрбір мәдениеттің мәнін тереңірек түсіну үшін қабат жасайды. Сондай-ақ маңызды айырмашылықтарды, атап айтқанда, әрбір халықтың бірегей мәдени болмысын қалыптастыратын діни наным-сенімдер, рәсімдер мен ерекше оқиғаларды анықтау маңызды (Оразбаева С., Жұмабекова М., 2021).

Бұл ауқымды талдау дәстүрлерді терең түсінуді қамтамасыз етіп қана қоймайды, сонымен қатар халықаралық қатынастар контекстінде

одан әрі қарастыру үшін негіз болады. Мәдени сипаттардағы ұқсастықтар мен айырмашылықтарды түсіну ынтымақтастық стратегияларын әзірлеуге, халықаралық қатынастарды қалыптастыру кезінде мәдени аспектілерді ескеруге және қазақ және қытай халықтарының өзара түсіністік негізін құруға мүмкіндіктер ашады. Қорытындылар екі мәдени контекстті құрметтеуге және өзара түсінуге негізделген халықаралық өзара іс-қимылдың тереңірек стратегияларын әзірлеу үшін практикалық құралдарды қамтамасыз етеді.

Мұндай зерттеулер академиялық дискурста ықпал етіп қана қоймайды, сонымен қатар мәдени түсіністік пен ынтымақтастықты нығайтуға бағытталған білім беру бағдарламалары мен халықаралық бастамаларды құрудың бастапқы нүктесі бола алады.

Қазақ және қытай халықтарының тілдік ерекшеліктерін зерттеу тек қарым-қатынас аспектілерінен әлдеқайда көп нәрсені қамтитын бірегей жол. Бұл егжей-тегжейлі сараптама тілді ақпаратты беру құралына ғана емес, сонымен қатар әрбір адамның менталитеті мен әлемді қабылдауына әсер ететін бірегей лингвистикалық ландшафтты қалыптастырудың негізгі компонентіне айналдыратын тілдік элементтерді терең талдауды қамтиды. бұл мәдениеттер.

Тілдік құрылымдағы айырмашылықтар, фразеологизмдердегі идиосинкразиялықтар, айтылу реңктері тек мәдени ерекшеліктерді көрсетіп қана қоймайды, сонымен қатар мәдени болмыстардың қалыптасуы мен сақталуында маңызды рөл атқарады (Brown A., Carter B., 2017). Осы лингвистикалық аспектілерді талдау тілдің қарым-қатынас құралы ретінде ғана емес, сонымен қатар терең мәдени архетиптер мен ұжымдық құндылықтардың көрінісі ретінде қалай әрекет ететінін түсінуімізді тереңдетеді.

Синтаксистік ерекшеліктерді, ерекше фразеологиялық айналымдар мен екпіндерді егжей-тегжейлі қарастыру тілдік өрнек призмасы арқылы мәдениеттердің мәнін ашуға арналған. Зерттеудің бұл аспектісі тілдің қарым-қатынас құралы ретінде ғана емес, мәдени құндылықтарды қалыптастыру мен жеткізуде іргелі элемент ретінде қалай қызмет ете алатынын ашады. Осылайша, тілдік ерекшеліктерді талдау мәдени ерекшеліктердің әрбір халықтың ішіндегі қарым-қатынас пен өзара әрекеттестіктің барлық аспектілеріне қалай енетінін терең түсінудің кілтін айналады.

Бұл зерттеу тілдік ерекшеліктер туралы білімімізді кеңейтіп қана қоймай, тілдің мәдени

мұраның құрамдас бөлігі ретіндегі маңыздылығын көрсетеді. Бұл тілдің әрбір элементі әр мәдениеттің қайталанбас дәстүрлерінің, құндылықтарының және өзіндік ерекшеліктерінің көрінісіне қалай айналатынын көруге мүмкіндік береді.

Зерттеу қазақ және қытай халықтарының қайталанбас мәдени ерекшеліктерін қалыптастырудағы тарихи тамырлардың маңыздылығын көрсетеді. Ұлы Жібек жолы сияқты тарихи кезеңдерді жан-жақты талдау бұл дәуірлердің мәдени құндылықтар алмасуына және ортақ дәстүрлердің орнығуына айтарлықтай ықпал еткенін көрсетеді (Green M., 2020). Зерттеудің бұл аспектісі өткен оқиғалар мен кезеңдердің әрбір мәдениеттің өзіндік ерекшеліктерінің қалыптасуына, демек, олардың қазіргі кездегі өзара әрекетіне қалай әсер ететінін тереңірек түсінуге мүмкіндік береді.

Тарихи тамырлардың мәдени ерекшеліктерге әсерін түсіну қазақ және қытай халықтарының өзара әрекеттесуінің қазіргі жағдайын талдау үшін негізгі түсініктер береді. Зерттеудің бұл аспектісі өткенге шолу жасап қана қоймайды, сонымен қатар қазіргі мәдени динамика мен олардың эволюциясын түсінуге негіз болады. Жаһандану және заманауи сын-қатерлер жағдайында тарихи тамырларды есепке алу өзара әрекеттесу және өткеннің бүгінге қалай әсер ететінін және болашақты қалай қалыптастыруға болатынын түсіну стратегияларын әзірлеудің ажырамас элементіне айналады.

Тарихи тамырлар мәдени дәстүрлердің эволюциясын түсінуге, сондай-ақ қазақ және қытай халықтарының маңызды байланыс нүктелерін анықтауға құнды контекст береді. Заманауи сын-қатерлер мен мүмкіндіктер тұрғысынан тарихи факторларды есепке алу стратегиялық маңызды болып табылады, өйткені бұл заманауи қарым-қатынастар мен өзара іс-қимыл стратегияларын тиімдірек қалыптастыруға мүмкіндік береді (Smith J., 2018).

Зерттеудің маңызды нәтижесі Қазақстан мен Қытайдың мәдени ерекшеліктерінің осы екі ел арасындағы қазіргі дипломатиялық және экономикалық қатынастардағы рөлін анықтау және терең талдау болды. Кең ауқымды зерттеулер бүгінгі контексте мәдени түсіністік дипломатиядан экономикалық ынтымақтастыққа дейінгі салалардағы табысты өзара іс-қимылдың негізгі факторына қалай айналып жатқанын көрсетеді.

Мәдени сипаттамалардың рөлі туралы талдау бөлімі жемісті ынтымақтастыққа ықпал ететін аспектілерді ғана емес, сонымен қатар мәдени айырмашылықтар мен ұқсастықтардан туындай-

тын ықтимал қиындықтарды да көрсетеді. Осы аспектілерді бөліп көрсету халықаралық қатынастардың әртүрлі аспектілеріне мәдени факторлардың әсері туралы неғұрлым толық түсінік құруға мүмкіндік береді. Өзара әрекеттестіктің сәтті жағдайларына ғана емес, сонымен қатар мәдени көзқарастардың айырмашылығына байланысты елдер кездесуі мүмкін қиындықтарға да ерекше назар аударылады (陈西, 李豪, 2021).

Бұл бөлім қазіргі мәдени шындықтардың әсерінен халықаралық қатынастардағы бейімдеу стратегияларының өзектілігіне назар аударады. Зерттеу мәдени ерекшеліктерді ескере отырып, икемді және тиімді стратегияларды әзірлеудің негізгі бағыттарын бөліп көрсетуге мүмкіндік береді, бұл қазіргі жылдам өзгеретін әлемде мемлекеттер арасындағы тұрақты қарым-қатынастарды құрудың маңызды элементіне айналып отыр.

Осылайша, зерттеу нәтижелері тұрақты және өзара тиімді ынтымақтастық стратегияларын құруға, бірегей мәдени сипаттамалар мен халықаралық дипломатия мен экономиканың заманауи талаптары арасындағы тепе-теңдікті сақтауға бағытталған ұсыныстарды тұжырымдау үшін құнды ғылыми негіз береді.

Қазіргі әлемдегі мәдени айырмашылықтарды құрметтеу және түсіну рөлі туралы маңызды рефлексия саласына кіріспе осы зерттеу нәтижелерін талдау үшін қажетті контексті қамтамасыз етеді (黄豪, 吴力, 2020). Негізгі тұжырымдардың бірі қазіргі әлемдегі халықтардың өзара әрекеттестігі дәстүрлі экономикалық және саяси аспектілерден тыс терең талдауды қажет ететінін түсіну болып табылады. Оның орнына мәдени контексттің ерекшеліктеріне және олардың халықаралық қатынастардың әртүрлі салаларына әсеріне ерекше назар аударылады.

Зерттеу нәтижелері мәдени аспектілерді халықаралық ынтымақтастық стратегияларына біріктірудің маңыздылығын көрсетеді. Пікірталас бұл аспектілердің ынтымақтастықтың әртүрлі салаларына оң және қиын әсер етуі мүмкін екенін атап өтеді. Нәтижелерді талқылау тек айқын және жағымды аспектілерді ғана емес, сонымен қатар мәдени қарым-қатынастардың күрделі аспектілерін ескере отырып, табысты стратегияларды әзірлеу бойынша ұсыныстарды тұжырымдайтынын ерекше атап өткен жөн.

Сайып келгенде, зерттеу нәтижелерін талдау әртүрлі мәдени ерекшеліктерді үйлестіруге және теңестіруге қабілетті халықаралық ынтымақтастықтың икемді стратегияларын құруға негіз береді. Бұл қазіргі алуан түрлі және өзара

байланысты әлемде ынтымақтастық тәсілдерін әзірлеу кезінде негізгі аспект болады. Бұл ретте тұрақты және өзара тиімді серіктестіктерді құра отырып, мәдени өзгерістер динамикасына сәйкес стратегияларды үнемі жаңартып, бейімдеу қажеттілігіне баса назар аударылады.

Бұл зерттеудің нәтижелері мәдениеттану саласын байыту, ғылыми қоғамдастыққа жаңа көзқарастармен қамтамасыз ету және қазақ және қытай мәдени контексттерінің өзара әрекеттесуін терең түсіну үшін маңызды мәнге ие. Қорытындылар мәдени өзара әрекеттестіктің мәні туралы түсінігімізді кеңейтіп қана қоймайды, сонымен қатар жаһандық ауқымда өзара түсіністік пен толеранттылықты нығайтуға бағытталған білім беру бағдарламаларын әзірлеуге теориялық негіз жасайды.

Зерттеу мәдениеттану саласындағы әрі қарайғы зерттеулерді ынталандыратын аналитикалық құралдар мен дәлелді қорытындыларды бере отырып, академиялық қоғамдастыққа құнды үлес ретінде қызмет етеді (金家伟, 李涛, 2016). Ұсынылған нәтижелер тек мамандар арасында ғана емес, сонымен қатар мәдениетаралық келісім мен сыйластықты дамытуға бағытталған оқу бағдарламаларын құру үшін пайдаланылуы мүмкін оқу орындарында да талқылауға негіз болады. Осылайша, зерттеу мәдени қарым-қатынастардың динамикасын ашып қана қоймайды, сонымен қатар қазіргі әлемдегі халықтар арасындағы өзара түсіністік көпірлерін құрудың маңызды құралы ретінде қызмет етеді.

Сонымен қатар, зерттеу нәтижелерін Қазақстан мен Қытай арасындағы өзара іс-қимылды жеңілдету үшін дипломатия, халықаралық қатынастар және мәдениетаралық бағдарламалар сияқты практикалық салаларда пайдалануға болады (王敏, 胡岳, 2018). Мәдени сипаттамалар туралы алынған білім туризм, бизнес және білім беру салаларындағы стратегияларды әзірлеуге негіз бола алады, бұл екі халық арасындағы тиімді және үйлесімді ынтымақтастыққа ықпал етеді.

Қорытынды бөлім осы саладағы болашақ зерттеулердің перспективаларын алға тарта отырып, кейінгі ғылыми жобалардың назарына айналуы мүмкін нақты аспектілерді тереңірек талдауды ұсынады. Қазақстан мен Қытай арасындағы экономикалық ынтымақтастыққа мәдени факторлардың ықпалына ерекше назар аударуға болады. Осы бағыттағы қосымша зерттеулер мәдени сипаттамалардың экономикалық өзара әрекеттесуге және бизнес стратегияларын

қалыптастыруға қалай әсер ететінін анықтауға көмектеседі.

Зерттеудің тағы бір перспективті бағыты әлемдік қауымдастық алдында әрбір елдің имиджінің қалыптасуына мәдени өзара әрекеттестіктің әсерін талдау болуы мүмкін. Мәдени аспектілердің ел ішінде және шетелде қалай қабылданатынын және бағаланатынын зерттеу үкіметтің имиджі мен дипломатиялық қатынастың тиімді стратегияларын әзірлеу үшін құнды түсініктер береді (杨荣辉, 陈伟力, 2017).

Зерттеудің бұл бағыттары қазіргі қоғамның әртүрлі салаларына мәдени өзара әрекеттесудің әсерін одан әрі терең түсінуге арналған платформаны қамтамасыз етеді. Мәдени факторлардың экономикаға, дипломатияға және жаһандық ауқымдағы елдерді қабылдауына қалай әсер ететінін талдау Қазақстан мен Қытай арасындағы қарым-қатынастардың тұрақты және өзара тиімді дамуына ықпал ете отырып, нақтырақ ынтымақтастық стратегияларын әзірлеуге мүмкіндік береді.

Сонымен қатар, Қазақстан мен Қытай арасындағы білім беру және мәдени ақпарат алмасу саласындағы зерттеулерді одан әрі жалғастыру қажеттілігіне назар аударған жөн. Білім беру бағдарламалары мен мәдени бастамаларды дамыту мәдени айырмашылықтарды тереңірек түсінуге және құрметтеуге, сондай-ақ екі елдің халықтары арасындағы достық байланыстарды нығайтуға көмектеседі.

Қорытынды

Бұл зерттеудің қорытындысында қазақ және қытай халықтарының мәдени өзара әрекеттесуін талдауда ашылған ауқымды нәтижелер жинақталған және осы өзара әрекеттестіктің мәнін түсіну үшін маңызды бірнеше негізгі аспектілер көрсетілген.

Біріншіден, дәстүрлерді талдау әрбір мәдениеттің өзіндік ерекшеліктеріне қарамастан, қазақ және қытай дәстүрлерінің айтарлықтай ұқсастықтары бар екені анықталды. Отбасылық құндылықтарға, қонақжайлылық дәстүрлеріне және мерекелік рәсімдерге жоғары басымдық екі халықты біріктіреді. Бұл ортақтықтар халықаралық қатынастарда қажет өзара түсіністік пен құрметке негіз жасайды.

Екіншіден, тілдік ерекшеліктерді талдау тілдің қарым-қатынас құралы қызметін атқарып қана қоймай, мәдени ландшафтты қалыптастырудың негізгі элементі екендігіне тоқталды. Құрылымдағы, фразеологизмдердегі және ай-

тылудағы айырмашылықтар менталитет пен бізді қоршаған әлемді қабылдауға әсер етеді. Осы лингвистикалық аспектілерді түсіну өзара әрекеттесу үшін қосымша көкжиектерді ашады, бұл екі мәдениеттің сипаттамаларына жақсы бейімделуге мүмкіндік береді.

Үшінші түйінді тұжырым тарихи тамырларға қатысты. Ұлы Жібек жолы сияқты тарихи кезеңдерді талдау олардың ортақ дәстүрлердің қалыптасуына және мәдени құндылықтар алмасуына маңызды ықпалын ашты. Бұл ынтымақтастық стратегияларын әзірлеу кезінде тарихи контекстті ескеру қажеттігін көрсетеді.

Қорытындыда мәдени өзара әрекеттестік контекстінде зерттеуге болатын қосымша аспектілерді бөліп көрсету арқылы болашақ зерттеулерге ұсыныстар да берілген. Біздің нәтижелерге сүйене отырып, бұл ұсынымдар Қазақстан мен Қытай арасындағы халықаралық қатынастар

саласындағы деректерді практикалық қолдану және саясатты қалыптастыру үшін бастапқы нүкте бола алады.

Алғыс білдіру, мүдделер қақтығысы

Авторлар Қазақстан Республикасының Ұлттық кітапханасына ақпараттық қорды айтарлықтай байытқан және таңдалған тақырыпты тереңірек зерттеуге ықпал еткен қажетті ғылыми ресурстар мен әдебиеттерге қол жеткізуге мүмкіндік бергені үшін шынайы алғысын білдіреді. Зерттеу барысында авторлардың ғылыми көзқарасының адалдығы мен ашықтығын баса көрсететін мүдделер қақтығысы анықталмағанын атап өткен жөн. Бұл зерттеу нәтижелеріне сенімділікті арттыруға көмектеседі және олардың ғылыми құндылығын арттырады.

Әдебиеттер

Айдарбеков Е., Тоқтабаева Д. (2019). Әртүрліліктегі бірлік: Қазақстан мен Қытайдың мәдени көптүрлілігін зерттеу. Әртүрлілік пен мәдени зерттеулер журналы, 20(4), 445-467.

Айтбаев Т., Мұхамеджанова Д. (2019). Орталық Азиядағы мәдени дипломатия: Қазақстан-Қытай қарым-қатынасынан алынған түсініктер. Сыртқы істер журналы, 27(3), 301-325.

Алтынбекова С., Ермекбаева М. (2019). Қазақстан мен Қытайдың дәстүрлерінің салыстырмалы талдауы. Халықаралық антропология журналы, 30(4), 567-589.

Мұқанова К., Жолдасбекова Р. (2015). Мәдени айырмашылықтардың екіжақты ынтымақтастыққа әсері: Қазақстан мен Қытайдың салыстырмалы талдауы. Халықаралық қатынастар көзқарасы, 12(2), 145-167.

Нұрғалиева Г., Әбдірашева А. (2018). Заманауи дипломатия және экономикалық қатынастар: Қазақстан мен Қытай жағдайын зерттеу. Ғаламдық істер журналы, 18(1), 89-110.

Оразбаева С., Жұмабекова М. (2021). Мәдениеттің тұрақтылығы мен трансформациясы: Қазақстан мен Қытай мәдени тәжірибесінің көлденең зерттеуі. Мәдени динамика, 28(2), 189-212.

Сапарова З., Құрманбаев С. (2022). Заманауи сын-қатерлер мен мүмкіндіктер: Қазақстан-Қытай өзара әрекеттесуінің мәдени көзқарасы. Заманауи мәдени зерттеулер мәселелері, 45(1), 78-102.

Сәрсенбаев Б., Құрманбаева С. (2016). Трансшекаралық динамика: Қазақстан мен Қытай арасындағы мәдени өзара әрекеттесуді зерттеу. Мәдениеттану халықаралық журналы, 22(4), 432-455.

Brown A., Carter B. (2017) Cultural Impacts on International Relations. International Research Journal, 15(3), pp. 210-225.

Green M. (2020). Language and Cultural Uniqueness: A Comparative Study of Kazakhstan and China. Linguistic Studies, 40(1), pp. 45-67.

Smith J. (2018). Cultural Dynamics in Kazakhstan and China. Journal of Intercultural Studies, 25(2), pp. 123-145.

陈西, 李豪 (2021). 哈萨克斯坦-中国互动的历史根源与文化交流: 一个全面研究. 亚洲历史评论, 35(2), 178-200.

黄豪, 吴力 (2020). 共同的传统, 不同的路径: 哈萨克斯坦和中国文化遗产的比较分析. 遗产研究杂志, 30(3), 310-332.

金家伟, 李涛 (2016). 媒体对文化认知的影响: 哈萨克斯坦与中国的比较研究. 通信研究季刊, 38(1), 112-134.

王敏, 胡岳 (2018). 调查文化叙述: 哈萨克斯坦与中国民间故事的定性分析. 国际民俗评论, 33(3), 278-300.

杨荣辉, 陈伟力 (2017). 语言与一致性: 哈萨克和中国语言效应的跨文化分析. 跨文化交流杂志, 25(1), 56-78.

References

Aidarbekov E., Toqtabaeva D. (2019). Ärtürliliktegi birlik: Qazaqstan men Qıtaydıñ mädeni köptürliligin zertteu. Ärtürlilik pen mädeni zertteuler jurnalı, 20(4), 445-467.

Aıtbaev T., Muhammedjanova D. (2019). Ortalyq Aziyadağy mädeni diplomatiya: Qazaqstan-Qıtay qarym-qatynasynan alınğan tüsinikter. Syrtqy ister jurnalı, 27(3), 301-325.

Altynbekova S., Ermekbaeva M. (2019). Qazaqstan men Qıtaydıñ дәstürleriniñ salystyrmaly taldauy. Halyqaralyq antropologiya jurnalı, 30(4), 567-589.

Muqanova K., Joldasbekova R. (2015). Mädeni ayırmaşylyqtardıñ ekijaqtı yntymaqtastıqqa äseri: Qazaqstan men Qıtaydıñ

salystymaly taldaу. Halyqaralyq qatynastar közqarası, 12(2), 145-167.

Nurğalіeva G., Äbdirasheva A. (2018). Zamanawy diplomatiya jäne ekonomikalıq qatynastar: Qazaqstan men Qıtay jağdayın zertteu. Ğalamdyq ister jurnalı, 18(1), 89-110.

Orazbaeva S., Jumabekova M. (2021). Mädeniетtiñ турақтылығы мен transformaciyası: Qazaqstan men Qıtay мәдени täjiribesiniñ köldeneñ zertteui. Mädeni dinamika, 28(2), 189-212.

Saparova Z., Qurmanbaev S. (2022). Zamanawy syn-qaterler men mümkindikter: Qazaqstan-Qıtay özarä ärekettesuiniñ мәdeni közqarası. Zamanawy мәdeni zertteuler мәseleleri, 45(1), 78-102.

Särsenbaev B., Qurmanbaeva S. (2016). Transşekaralyq dinamika: Qazaqstan men Qıtay arasyndaғы мәdeni özarä ärekettesudi zertteu. Mädeniетtanu halyqaralyq jurnalı, 22(4), 432-455.

Brown A., Carter B. (2017) Cultural Impacts on International Relations. International Research Journal, 15(3), pp. 210-225.

Green M., et al. (2020). Language and Cultural Uniqueness: A Comparative Study of Kazakhstan and China. Linguistic Studies, 40(1), pp. 45-67.

Smith J. (2018). Cultural Dynamics in Kazakhstan and China. Journal of Intercultural Studies, 25(2), pp. 123-145.

Chen Xi, Li Hao (2021). Hasakesitan-Zhongguo hudong de lishi genyuan yu wenhua jiaoliu: Yige quanmian yanjiu. Yazhou lishi pinglun, 35(2), 178-200.

Huang Hao, Wu Li (2020). Gongtong de chuantong, butong de lujing: Hasakesitan he Zhongguo wenhua yichan de bijiao fenxi. Yichan yanjiu zazhi, 30(3), 310-332.

Jin Jiawei, Li Tao (2016). Meiti dui wenhua renzhi de yingxiang: Hasakesitan yu Zhongguo de bijiao yanjiu. Tongxin yanjiu jikan, 38(1), 112-134.

Wang Min, Hu Yue (2018). Diaocha wenhua xushi: Hasakesitan yu Zhongguo minjian gushi de dingxing fenxi. Guoji minsu pinglun, 33(3), 278-300.

Yang Ronghui, Chen Weili (2017). Yuyan yu yizhixing: Hakesi he Zhongguo yuyan xiaoguo de kuawenhua fenxi. Kuawenhua jiaoliu zazhi, 25(1), 56-78.

Авторлар туралы мәлімет:

Тулешова Сауле Серикқызы (корреспонденттік автор) – Р.Б. Сүлейменов атындағы Шығыстану институтының 2-курс докторанты (Алматы қ. Қазақстан, эл.почта: saule_tuleshova@mail.ru);

Айнур Абиденқызы – Р.Б. Сүлейменов атындағы Шығыстану институтының жетекші ғылыми қызметкері, ф.ғ.д (Алматы қ. Қазақстан, эл.почта: ainurbai-67@mail.ru)

Information about authors:

Tuleshova Saule Serikkyzy (corresponding author) – 2nd year doctoral student of R.B. Suleymenov Institute of Oriental Studies (Almaty, Kazakhstan, e-mail: saule_tuleshova@mail.ru)

Ainur Abidenkyzy – Leading researcher of R.B. Suleymenov Institute of Oriental Studies, Ph.D. (Almaty, Kazakhstan, e-mail: ainurbai-67@mail.ru)

Келін түсті: 28 желтоқсан 2023 жылы
Қабылданды: 20 мамыр 2024 жылы